

L'Ulster intenta deixar les armes

Un pare i la seva filla passen per davant d'un mural propagandístic de la Força de Voluntaris de l'Ulster, en un carrer del barri protestant de Shankill, a Belfast.

El conflicte d'Irlanda del Nord és en via de resoldre's de forma definitiva, sobretot arran del desarmament de dos dels principals grups paramilitars unionistes. La incògnita, ara per ara, és saber si els altres grups seguiran també el camí de la pau.

El procés de pau a Irlanda del Nord avança inexorablement. Si fa quatre anys el lliurament de les armes per part de l'Exèrcit Republicà Irlandès (IRA) va permetre que els protestants unionistes accedissin a formar un govern autònom compartit amb els republicans catòlics, el recent anunci del desarmament de la Força de Voluntaris de l'Ulster (UVF) i dels Escamots de la Mà Vermella (RHC), dos dels principals grups paramilitars unionistes, fa pensar que la violència sectària en aquesta província del nord d'Irlanda és, després de més de trenta anys de l'inici dels anomenats *troubles*, a punt de solucionar-se definitivament. Almenys això és el que va donar a entendre Dawn Purvis, líder del Partit Unionista Progressista, la branca política de l'UVF, quan, arran d'aquest anunci, va assegurar categòricament que la guerra a l'Ulster s'havia acabat. D'una forma semblant, John de Chastelain, el general que dirigeix la comissió independent que supervisa el lliurament i destrucció dels arsenals de totes les organitzacions terroristes, va assenyalar, després de confirmar el desarmament de l'UVF i dels RHC, que havia arribat l'hora que catòlics i protestants treballessin per a un futur millor. "En la nova societat que construïm no hi ha lloc per a les armes i la violència", va dir Chastelain.

L'anunci que l'UVF i els RHC havien destruït les seves armes va

El conflicte de l'Ulster ha causat més de tres mil morts des que va esclatar als anys setanta.

coincidir amb la difusió d'un comunicat separat per part de l'Associació per a la Defensa de l'Ulster (UDA) en el qual aquest altre grup paramilitar unionista, el més important juntament amb l'UVF, assegurava que havia iniciat també el procés de lliurament del seu arsenal a la comissió supervisora. Això va motivar que la majoria de dirigents polítics, com, per exemple, Peter Robinson, primer ministre d'Irlanda del Nord i líder del Partit Unionista Democràtic (DUP), Mary McAleese, presidenta de la República d'Irlanda, o bé Shaun Woodward, secretari d'estat del govern britànic a l'Ulster, qualifiquessin d'històrica la jornada en què es van fer tots aquests anuncis. No debades, es calcula que des que va esclatar el conflicte a Irlanda del Nord als anys setanta les accions dels catòlics de l'IRA i dels paramilitars unionistes han provocat més de tres mil víctimes mortals. En concret, pel que fa als grups unionistes que ara deixen les armes, l'UVF és responsable de la mort de 550 persones, mentre que l'UDA ho és d'unes altres 431 i els RHC de 19; en tots els casos, la majoria eren catòlics. Des de fa més de trenta anys, els paramilitars unionis-

tes nord-irlandeses s'han enfrontat de forma violenta als catòlics perquè s'oposen al desig d'aquests darrers de veure un dia l'illa d'Irlanda unificada i prefereixen, en canvi, que l'Ulster segueixi formant part del Regne Unit.

Dubtes sobre la veracitat. Mentre que l'anunci de l'UVF i dels RHC sembla creïble, a Irlanda del Nord no tothom es mostra convençut que l'UDA tingui veritables intencions de destruir les seves armes, sobretot perquè, tal com ha assenyalat un recent informe de la IMC, la comissió de seguiment del procés de pau, molts dels membres d'aquest grup paramilitar encara estan involucrats en negocis turbulents, com el narcotràfic, el contraban o l'extorsió. El més important que han detectat els responsables d'aquesta comissió, tanmateix, és que la posició dels membres de l'UDA respecte a aquesta qüestió no és unitària i que molts d'ells s'oposen al lliurament de les armes. És per aquesta raó que molts experts consideren que, a diferència de l'UVF, on el lideratge està més cohesionat, el desarmament per part de l'UDA podria quedar-se només en foc d'encenalls.

Paradoxalment, una de les veus més crítiques amb el procés de destrucció dels arsenals dels grups paramilitars ha sorgit des de dins de l'unionisme mateix. Així, Jim Allister, líder de la Veu Unionista Tradicional (TUV), formació sorgida d'una escissió del DUP, considera que el lliurament de les armes per part dels unionistes ha estat envoltat d'un excés de secretisme i per això ha demanat la publicació immediata de l'inventari dels arsenals que han estat decomissats. "La gent demana claredat. Tal com estan les coses, no podem dir què és el que ha estat lliurat, ni quan, ni on, ni com. Als informes sobre el desarmament de l'UVF i de l'UDA els manca la mateixa credibilitat que els

Diàleg i partides de golf

El compromís de lliurar les armes anunciat per l'Associació per a la Defensa de l'Ulster (UDA), un dels principals grups paramilitars unionistes nord-irlandesos, no hauria estat possible sense la mediació política de Martin McAleese, el marit de la presidenta de la República d'Irlanda, Mary McAleese. Durant mesos, Martin McAleese ha treballat de forma discreta per persuadir alguns dels líders unionistes més reticents a lliurar les armes, com, per exemple, Jackie McDonald, un dels principals caps de l'UDA a Belfast. Per tal d'aconseguir el seu objectiu a través del diàleg i d'una forma distesa, McAleese va prestar-se fins i tot a jugar al golf amb McDonald. De fet, des de cercles pròxims a l'UDA es reconeix obertament que la tasca portada a terme per McAleese ha estat determinant. "El rol de Martin McAleese ha estat molt positiu", ha declarat Frankie Gallagher, responsable del Grup de Recerca Política de l'Ulster, entitat propera a l'UDA.

EFE

Un grup de membres de l'UVF fan una demostració de foc durant un acte d'aquesta organització unionista celebrat a Belfast.

mancava als de l'IRA l'any 2005", ha assegurat Allister. A més, segons el líder del TUV, la destrucció dels arsenals suposa l'eliminació de proves útils per a l'esclariment dels atemptats terroristes i dels assassinats comesos per aquests grups paramilitars. "Això vol dir que les poques esperances que les víctimes tenien de veure asseguts davant la justícia aquells que van matar els seus éssers estimats han patit un seriós revés. No poder garantir que aquesta gent pugui anar a judici és una cosa de la qual cap societat no s'hauria d'alegrar", va afegir Allister.

Es dona la circumstància que el desarmament dels grups paramilitars ha arribat en un moment en què el principal partit unionista, el DUP del primer ministre Peter Robinson, necessitava alguna bona notícia, sobretot arran que el TUV de Jim Allister li prengué 70.000 vots en les eleccions al parlament europeu celebrades el mes de juny. De fet, la setmana passada Allister ja va anunciar la seva intenció de disputar el seient de diputat al comtat de

North Antrim al reverend Ian Paisley, un dels històrics líders unionistes, en les properes eleccions generals. Curiosament, Allister va substituir Paisley com a diputat del DUP al parlament europeu l'any 2004, tot i que tres anys després va convertir-se en independent en abandonar aquesta formació. Allister és un euroescèptic que va deixar el DUP perquè és contrari a compartir el govern de l'Ulster amb els catòlics del Sinn Féin, partidaris de la reunificació de tota l'illa d'Irlanda.

A canvi de diners. La desconfiança sobre l'inici del desarmament anunciat per l'UDA ha arribat també per altres raons, com per exemple els rumors que apunten que aquest grup podria rebre compensacions econòmiques del govern de Belfast a canvi de deixar les armes. És per això que poc després de fer-se públic l'anunci que l'UDA havia acceptat lliurar les armes, el viceprimer ministre nord-irlandès, Martin McGuinness, va afanyar-se a puntualitzar que els paramilitars protestants no rebrien

cap mena de diner públic a canvi. "Els diners destinats als barris protestants ho seran a partir de necessitats objectives i no per cap altra raó", va assegurar McGuinness. Al seu torn, Frankie Gallagher, membre del Grup de Recerca Política de l'Ulster, una entitat propera a l'UDA, va negar que hi hagués cap tipus de negociació per tal que aquest grup paramilitar lliurés les armes a canvi de diners.

Sigui com vulgui, a pesar d'aquestes puntualitzacions, no tothom confia que l'anunci de desarmament de l'UDA sigui sincer. De fet, els paramilitars unionistes han continuat conservant les armes i els explosius després de decretar un alto el foc l'any 1994 i malgrat que posteriorment van ser alliberats la majoria de presoners com a part dels acords de pau.

A partir d'aleshores, lluny de lluitar per una causa política, els paramilitars es van dedicar a les activitats il·legals, cosa que, conjuntament amb l'enfrontament intern que ha donat lloc a nombroses expulsions i assassinats, fa que a ulls de molts nord-irlandesos tots aquests grups no siguin res més que unes organitzacions sectàries addictes a la violència i al crim organitzat.

El viceprimer ministre Martin McGuinness diu que els paramilitars no rebran diners a canvi de desarmar-se.

Xevi Camprubi